

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA PRO PARLAMENT

Parlamentu České republiky se předkládá materiál „Přístup ČR k Protokolu o výsadách a imunitách EUTELSAT, k dohodě o jeho změnách a návrh na ratifikaci Úmluvy zakládající Evropskou telekomunikační družicovou organizaci „EUTELSAT“ z roku 1982, její změny z roku 1983 a 1999“.

Evropská telekomunikační družicová organizace EUTELSAT

Systém EUTELSAT byl založen v roce 1977 na základě dohody mezi evropskými státy¹. Následně byly na mezivládní konferenci konané v roce 1982 v Paříži přijaty Úmluva zakládající Evropskou telekomunikační družicovou organizaci „EUTELSAT“ (dále jen „Úmluva“), která vstoupila v platnost 1. září 1985 včetně dodatku č. 1 z roku 1983, a Provozní dohoda o Evropské telekomunikační družicové organizaci „EUTELSAT“.² Dále byl v roce 1987 přijat Protokol o výsadách a imunitách Evropské telekomunikační družicové organizace (EUTELSAT) (dále jen „Protokol“), který vstoupil v platnost dne 17. srpna 1988.

Organizace poskytovala mezinárodní a národní pevné satelitní služby - především telefonické a datové přenosy, obchodní komunikaci, přenosy televizních a rozhlasových programů.

Změny původní Úmluvy z roku 1983 byly schváleny Shromážděním stran EUTELSAT v květnu 1999. Byly uplatňovány předběžně od 2. července 2001 v souladu s rezolucí, kterou za tím účelem přijalo Shromáždění stran EUTELSAT v květnu 1999. Na základě změny Úmluvy z roku 1999 došlo v roce 2001 k privatizaci organizace a k transformaci na komerční společnost Eutelsata. s. Změny Úmluvy z roku 1999 vstoupily v platnost 28. listopadu 2002.

Změnou Úmluvy a zrušením Provozní dohody přešla od 2. července 2001 na prozatímní bázi a od 28. listopadu 2002 na definitivní bázi všechna práva k využívání kosmického segmentu na privatizovanou společnost Eutelsata. s. Činnost EUTELSAT je i nadále upravena Úmluvou a Protokolem. Jako mezivládní organizace je pověřena dohledem nad soukromou společností Eutelsat a. s.

Mezivládní organizace EUTELSAT v současné době sestává ze 49 členských států, včetně ČR. Potřebám členských států slouží několikačlenný sekretariát vedený výkonným tajemníkem.

Mezivládní organizace EUTELSAT dohlíží, aby družicová soustava společnosti Eutelsata. s. byla provozována v souladu se základními zásadami, které musí být respektovány v nové struktuře organizace a jimiž podle čl. III Úmluvy ve znění z května 1999 jsou:

- poskytování veřejně prospěšných služeb,
- poskytování služeb bez diskriminace,
- dodržování rovných podmínek hospodářské soutěže,
- celoevropská působnost družicové soustavy EUTELSAT.

¹ Jedná se o 17 států, které založily CEPT (European Conference of Postal and Telecommunications Administrations, Evropská konference poštovních a telekomunikačních správ) v roce 1959 (Belgie, Dánsko, Finsko, Irsko, Island, Itálie, Lucembursko, Německo, Nizozemí, Norsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Španělsko, Švédsko, Turecko a Velká Británie) – viz <https://www.eutelsatigo.int/en/about/background/> a <https://www.cept.org/cept/faq>.

² V roce 1982 se jednalo o následujících 26 států, které jsou uvedeny rovněž v textu Úmluvy: Belgie, Dánsko, Finsko, Francie, Irsko, Island, Itálie, Jugoslávie, Kypr, Lichtenštejnsko, Lucembursko, Malta, Monako, Německo, Nizozemí, Norsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, San Marino, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko, Turecko, Vatikán, Velká Británie.

Důvod předložení materiálu

Česká republika je stranou Úmluvy od 15. prosince 1993 na základě usnesení vlády č. 475 ze dne 25. srpna 1993. Listina o přístupu České republiky byla uložena u depozitáře Úmluvy dne 10. listopadu 1993.

Vláda ČR Úmluvu ve znění změn přijatých v květnu 1999 Shromážděním stran EUTELSAT odsouhlasila usnesením ze dne 14. června 2000 č. 614.

Nepřistoupila však k výše zmíněnému Protokolu a k Dohodě platné od 6. září 2002.

Uvedená skutečnost byla potvrzena při příležitosti konání Shromáždění stran EUTELSAT ve dnech 22. až 23. dubna 2015 sekretariátem této mezivládní organizace. Sekretariát rovněž poskytl texty dokumentů, k nimž by ČR měla přistoupit. Jedná se o tyto dokumenty:

- a) Protokol;
- b) Dohoda, kterou se mění Protokol o výsadách a imunitách Evropské telekomunikační družicové organizace (EUTELSAT) ve znění opravy č. 1 ze dne 16. ledna 2006 (dále jen „Dohoda“).

Dokumenty upravující výsady a imunity organizace patří k základním dokumentům organizace. Z těchto důvodů se navrhuje, aby Česká republika přistoupila k výše uvedeným dokumentům.

Přístup České republiky k Protokolu o Dohodě

Protokol a Dohodapatri z hlediska českého práva mezi smlouvy prezidentské kategorie, neboť se dotýkají práv a povinností osob a týkají se věcí, jejichž úprava je vyhrazena zákonu (čl. 49 odst. a) a e) Ústavy ČR). Z toho důvodu budou Protokol a Dohoda po svém schválení vládou předloženy Parlamentu ČR. Po schválení přístupu k těmto mezinárodním smlouvám Parlamentem ČR budou listiny o přístupu k Protokolu a k Dohodě podepsány prezidentem republiky.

Pro ČR se stane přístup ČR k Protokolu a k Dohodě platným 30. den ode dne uložení listin o přístupu u výkonného tajemníka EUTELSAT.

Protokol a Dohoda upravují právní subjektivitu, výsady a imunity EUTELSAT. Archivy EUTELSAT jsou nedotknutelné, EUTELSAT jako právnická osoba je vyňatá ze soudní jurisdikce smluvních stran, majetek a příjem je osvobozen od přímých daní. Zástupci smluvních stran požívají výsad a imunit při výkonu svých úředních funkcí a v průběhu cest na místo výkonu těchto funkcí (imunita vůči zatčení a zabavení zavazadel, nepodléhají pravomoci soudů). Úředníci organizace jsou osvobozeni, spolu s členy rodiny, od národní služby, včetně vojenské, mohou při prvním nástupu do funkce na území cizího státu bezcelně přivést věci osobní potřeby a vyvézt je při ukončení výkonu dané funkce. Jsou osvobozeni od poplatků do systémů sociálního zabezpečení a daně z příjmu.

Výsady a imunity EUTELSAT jsou funkční, jsou vázané na činnost EUTELSAT a výkon služby v rámci EUTELSAT. Odpovídají úkolům organizace a výsadám a imunitám jiných odborných mezinárodních vládních organizací.

EUTELSAT má sídlo ve Francii, kde zejména dochází k uplatnění práv a imunit organizace. Za této situace přichází v úvahu uplatnění Protokolu v případě služební cesty zástupců smluvních stran a úředníků do ČR.

Plnění závazků vyplývajících z Protokolu a Dohody je zajištěno v rámci platných právních předpisů ČR, zejména pak příslušnými ustanoveními finančně-právních předpisů o vynětí ze zdanění. Z pohledu právního řádu ČR je EUTELSAT samostatná mezinárodní

organizace, na kterou se vztahuje zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, upravující rovněž osvobození od DPH pro mezinárodní organizace a vrácení zaplacené daně. Obdobná úprava je obsažena v § 11 a 15 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů.

Přístup ČR k Protokolu k Dohodě v souladu s ústavním pořádkem a ostatními součástmi právního řádu ČR, se závazky vyplývajícími z členství ČR v Evropské Unii, jakož i se závazky převzatými v rámci jiných platných smluv a s obecně uznávanými zásadami mezinárodního práva. V EUTELSAT se neplatí žádné členské příspěvky, ani přístupem k Protokolu k Dohodě ČR žádné finanční závazky nevzniknou; bude tedy bez dopadu na státní rozpočet ČR.

Ratifikace Úmluvy zakládající Evropskou telekomunikační družicovou organizaci „EUTELSAT“ ve znění z roku 1982, její změny z roku 1983 a 1999

Úmluva z roku 1982 a její změna z roku 1983 byly schváleny, a to usnesením vlády č. 475 ze dne 25. srpna 1993.

Změna Úmluvy z roku 1999 byla schválena usnesením vlády č. 614 ze dne 14. června 2000.

Ke sjednání Úmluvy (a její změny) Českou republikou došlo před novelizací Ústavy ČR (ústavní zákon č. 1/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů) ústavním zákonem č. 395/2001 Sb., a byly sjednány jako smlouvy vládní. Uvedenou novelou byly jednoznačněji upraveny požadavky na sjednávání mezinárodních smluv z hlediska kritérií pro určení, u jakých mezinárodních smluv podléhá jejich ratifikace souhlasu Parlamentu ČR.

Podle uvedených kritérií tedy Úmluva spadá do kategorie prezidentských smluv (článek 49 písm. a) a e) Ústavy).

V zájmu formálně právního sladění procesu přístupu ČR k základním dokumentům EUTELSAT a jejich změnám se současnými ústavně právními požadavky se předkládá k vyjádření souhlasu s ratifikací text Úmluvy z roku 1982, její změny z roku 1983 a 1999. Dále se předkládají k vyjádření souhlasu s přístupem Protokol a Dohoda.

Vláda předkládaný materiál projednala dne 9. prosince 2019 a svým usnesením č. 886 vyslovila souhlas s přístupem České republiky k Protokolu a k Dohodě a s ratifikací Úmluvy a její změny.

V Praze dne 17. února 2020

Předseda vlády:
Ing. Andrej Babiš v.r.